

Despre dragoste în poezii

Fotografiat de Geo N., Timișoara – Cu mulțumiri lui Geo

Poezii de dragoste

Dragostea sau iubirea poate fi definită ca un sentiment de adâncă afecțiune și atașament față de părinți, copii, frați, patrie, prieteni sau o persoană, pentru care avem o atracție romantică și de obicei, dar nu întotdeauna, o atracție sexuală. Acest ultim gen de dragoste este de obicei numit amor, așa cum obișnuia Eminescu să-l denumească.

Fără iubire, scrie **Schiller** în *Odă bucuriei*, viața este tristă și fără de rost:

“Cine n-a simțit iubirea

Plece dintre noi plângând.”

Johann Christoph Friedrich von Schiller 1759-1805

Această odă se referă la iubirea între oameni în general și la apropierea între popoare și a servit ca libret simfoniei IX, Choral, a lui Beethoven.

Fericirea este o stare mintală, emoțională, care reflectă satisfacția și un sentiment de natură subiectivă de mulțumire cu ceea ce simți, ești sau ai obținut în viață. La fericire contribuie nenumăratele momente de plăcere pe care le trăim.

A iubi, a fi îndrăgostit sau amoretat nu înseamnă însă neapărat a fi fericit. Adeseori, poeții descriu amorul ca pe o suferință sau durere:

În minunata poezie **Ce e amorul?**, genialul poet **Eminescu** descrie amorul ca pe un "prilej de durere":

Ce e amorul? E un lung
Prilej pentru durere,
Căci mii de lacrimi nu-i ajung
Și tot mai multe cere.

De-un semn în treacăt de la ea
El sufletul ți-l leagă,
Încât să n-o mai poți uita
Viata ta întreagă.

Dar încă de te-așteaptă-n prag
În umbra de unghere,
De se-ntâlnește drag cu drag
Cum inima ta cere:

Dispar și cerul și pământ
Și pieptul tau se bate,
Și totu-atârână de-un cuvânt
Șoptit pe jumătate.

Te urmărește săptămâni
Un pas făcut alene,
O dulce strângere de mâini,
Un tremurat de gene.

Te urmăresc luminători
Ca soarele și luna,
Și peste zi de-atâtea ori
Și noaptea totdeauna.

Căci scris a fost ca viața ta
De doru-i să nu-ncapă,
Căci te-a cuprins asemenea
Lianelor din apă.

Mihai Eminescu 1850 –1889

Dragostea neîmplinită, fiind departe de persoana iubită, provoacă durere. Această tristețe o descrie și **Rahel** (Rahel Bluwstein) – poetă evreică din Palestina de pe vremea ocupației otomane), în poezia ei (text tradus de mine din ebraică) "**Cântec trist**":

"Oare mă auzi tu care ești

Atât de departe de mine dragul meu?

Oare mă auzi plângând în hohote

Sperând să ajungi cu bine, lângă mine?"

Rahel Bluwstein 1890 – 1931

Poeți cunoscuți își exprimă sentimentele față de persoana iubită în stiluri diferite. Eminescu, Blaga, Schiller sau Heine folosesc un limbaj simplu și transparent, dar sublim prin frumusețea expresiilor.

Lucian Blaga 1895 – 1961

Iată două exemple de poezii înduioșătoare prin frumusețea lor:

Lucian Blaga - Izvorul nopții

Frumoaso,
ți-s ochii-așa de negri încât seara
când stau culcat cu capu-n poala ta
îmi pare
că ochii tăi, adânci, sunt izvorul
din care tainic curge noaptea peste văi
și peste munți și peste șesuri
acoperind pământul
c-o mare de-ntuneric.
Așa-s de negri ochii tăi,
lumina mea

Heinrich Heine - Necredinciosul

O, da! Te voi cuprinde-n brațe!
De-atât noroc nemăsurat
Tresare inima-mi și crește
La gândul ăsta minunat.

O, da! Te voi cuprinde-n brațe!
Mă joc cu părul tău bălai,
Căpșorul drag mi-l lași pe umăr
Și ore-ntregi cuminte stai.

O, da! Te voi cuprinde-n brațe!
În adevăr se schimbă visul
Și pe pământ mă-mbie soarta
Să gust aievea paradisul.

O, sfinte Toma! Nu pot crede
Și mă-ndoiesc de toate cele,
Atât cât degetul n-oi pune
În rana fericirii mele.

Christian Johann Heinrich (născut Harry) Heine 1797 – 1856

Alții însă, cum ar fi simbolistul Rilke, sunt enigmatici și adeseori mai greu de înțeles. Rilke consideră dragostea unui om față de altul ca și cel mai complex sentiment, la care se ajunge cu dificultate și care reprezintă dovada ultimativă că toate celelalte sentimente sunt umbrite de ea.

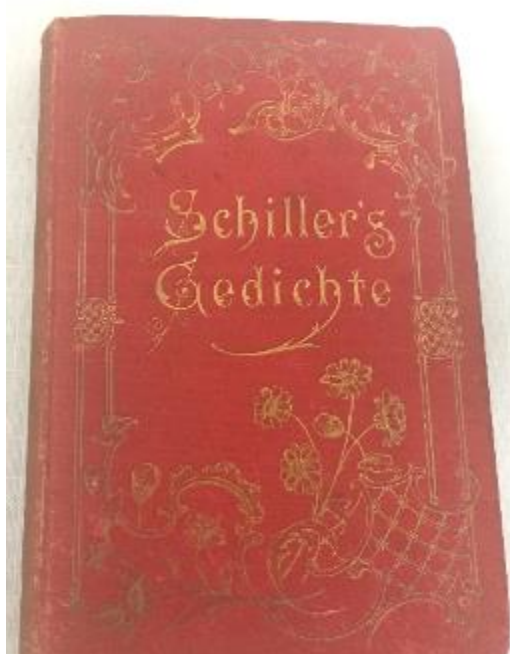
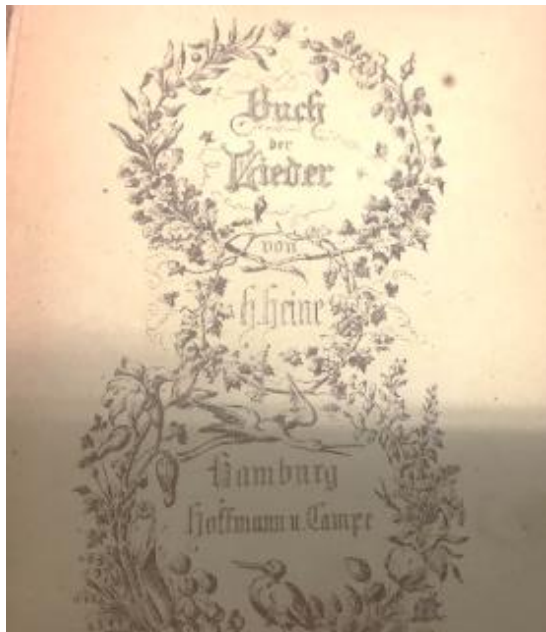
René Karl Wilhelm Johann Josef Rainer Maria Rilke 1875 – 1926

Rilke – Cântec de dragoste

Cum să-mi împiedec sufletul
să nu-l ajungă cutremurat pe-al tău?
Cum să-l înalț deasupra ta
spre alte lucruri, altundeva?
O, cum, cum l-aș aduna
lângă ceva pierdut în întunec,
într-un ungher tăcut, străin, nefrământând,
ce nu se-ndepărtează
când adâncurile-ți lunecă departe, unduind.
Ci tot ce ne-nfioară, pe tine și pe mine,
ne împreună totuși așa cum un arcuș
din două strune-un singur sunet scoate.
Pe ce vioară suntem înstrunați?
Și ce artist ne ține-n mâna lui,
cântec cum altul nu-i?

S-a întâmplat că soția mea a moștenit de la iubitul ei unchi, Laci Sipos, două cărți vechi, scrise în germană, cu litere gotice, una cu poezii de Heine (carte

care a scăpat de focurile Kristallnacht-ului din 1938), tipărită în 1874, și o carte de poezii scrise de Schiller și tipărită în 1894. Alăturtez fotografiile ale acestor două cărți.

Poezii originale

Din capul locului vreau să precizez că nu sunt poet, nici măcar amator, dar din când în când am inspirație, iar sursa mea de inspirație (muza) este fie o persoană pe care o iubesc, un eveniment zguduitor, sau un fenomen social aparte.

Oricum, inspirația îmi vine rar, o dată la câțiva ani, asta poate fiindcă la vârsta "a treia" ne facem mai închiși din fire, iar sentimentele care ni se par tinerești le sufocăm sau ele stau pietrificate undeva în adâncurile sufletului nostru.

Poiein în grecește înseamnă a crea, iar poeziile sunt creații literare ale căror tehnică de compoziție și stil se învață exact ca orice artă.

Dar mai sunt probabil mulți amatori ca mine, care scriu poezii ocazional, fără să fi studiat, dar care au citit la viața lor poezii și le plac poeziile. Aș face o asociere extremă și poate nu tocmai potrivită cu unii cântăreți de muzică ușoară pe care-i auzi frecvent la radio, sau îi vezi la televizor, zdrăngănind pe două acorduri, un cântec al cărui mesaj sufletesc sau intelectual nu-l înțelegi. Dar totuși, pentru mine, a scrie ceva care seamănă a poezie este un lucru deosebit, descătușarea tumultuoasă a unor sentimente sau experiențe speciale, care vor să erupă din străfundurile sufletului meu, ca un vulcan trezit după veacuri de somn. Fluviile de lavă care ies sub presiune sunt de fapt versurile care încearcă în mod necizelat, dar sincer, să illustreze ceea ce gândesc sau simt față de o persoană care îmi este dragă, sau mai simplu, care este importantă pentru mine, sau față de un eveniment sau fenomen social care m-a mișcat în mod deosebit. Când arareori acest lucru se întâmplă, încep să scriu pe românește dar mai ales în engleză (nu știu de ce), până când mi se termină inspirația, ceea ce mi se-ntâmplă foarte repede.

O dragoste din tinerețe am exprimat-o în fraze puse pe muzică de chitară:

"Când stau și azi să mă gândesc,

La ce-i pământ și ce-i ceresc,

Îmi amintesc de-un colț de rai,

De o crăiasă și de un crai.

Pluteam vrăjiți de stele reci,

Ce sunt ai nopții falnici regi,

A mea regină tu erai,

Tu o crăiasă, iar eu un crai.

(refren)

Acolo, unde ceru-i sincer

Am trăit odată plăcerea de-a iubi."

Odă dragostei pentru cel pierdut

Am scris-o după moartea tragică a fiului unei colege de la spitalul unde am lucrat.

Dintr-odată!

Ceasurile au încetat să măsoare timpul

Fluviile au încetat să curgă

Vântul a încetat să sufle

Aerul a încetat să se miște

Inima lui și a ta au încetat să bată

Cerul s-a prăbușit asupra existenței tale

Mintea ta a primit o lovitură apocaliptică

Golul a pus stăpânire pe sufletul și inima ta

Întunericul a coborât asupra vieții tale

Tu, noi, ei, plângem neîncetat

Vrei să-i atingi mâinile imaginare

Dar nu poți să rulezi filmul vieții înapoi

Cât de bine ar fi dacă ai putea!

Și totuși iată că Phoenix se apropie de tine

Îți apare în față și trăiește

Murmură milioane de cuvinte

Varsă infuzii de energie în venele tale

Îți dă curajul ca să fii tare din nou

Să-ți recâștigi viața și iubirea

Față de toți cei care te-nconjoară

Pentru a rămâne protectoarea lor

Trans-love

Mă uit la ea, dar ea este el
Prin el îmi văd viața anterioară
Îmi place, dar nu sunt Oedipus
Sunt ca și el doar un transgen
Nu sunt sigur, sunt un *queer*?
Sau poate *pan* sau *bi* sau *fluid*?
Iubirea mea e ciudată și nesigură
Cine sunt eu și ce doresc?
Confuz și singuratic
Dar iubesc cu ardoare
Pe ea sau pe el
Sau poate pe mine însumi?

(Iubirea transgenilor ne este greu să o-nțelegem)

Iubire de robot

Mă numesc Kondo, sunt un bărbat japonez
Înstrăinat de femei și de alți oameni
Iubesc robotul *LOVOT*
O iubesc pe Erica robotul
O iubesc pe soția mea, holograma *Hitsune Miku*
Unii oameni iubesc roboții
Oare roboții se umanizează
Sau oamenii se robotizează?

Iubirea soților

La început s-au văzut și a fost un *click* instantaneu

Au început să-și transfere energiile unul la celălalt

Apoi totul a devenit emotiv și carnal

Apoi și-au legalizat dragostea

Zile și nopți stăteau contopiți

Au încetat să fie singuri și singuratici

Apoi și-au împărțit iubirea cu primul lor copil

Apoi divizarea dragostei a continuat

Apoi au început să îmbătrânească

Apoi au devenit buni prieteni

Apoi au îmbătrânit și mai mult

Apoi au devenit rude apropiate

Căsătoria oferă cea mai complexă și mai completă formă de dragoste.

(Așa cum se schimbă anotimpurile,
se schimbă și semnificația iubirii între soți.)

Gândurile mele despre dragoste

- Dușmanul cel mai crunt al dragostei este incapacitatea de a o exprima.
- Nu realizăm că suntem fericiți, doar ne simțim bine când ne sculăm în fiecare dimineață.
- Cel mai mare trădător al îndrăgostiților este privirea lor pe furiș.
- Iubirea adevărată seamănă cu o boală terminală. Este incurabilă.
- Îndrăgostiții sunt ca și surdo-muții. Nu au nevoie să vorbească ca să-și citească gândurile.
- A visa cu persoana iubită este plăcerea supremă. Visul cuprinde imaginație, vizualizare, auzind vocea ei, atingerea ei și a o avea pe ea toată.

Dragostea acordă vieții o nouă dimensiune, iar poeziile de dragoste reprezintă cele mai elocvente expresii ale acestei noi dimensiuni.

*O parte din poeziile mele au fost publicate în limba engleză în ediția din 6 martie, 2020 a revistei BJT.